

Адвент-читання

МИШКО

Бруно Ферреро

Текст

Мишко був невеликим плюшевим ведмедиком. Його ступні були зроблені з червоного оксамиту, очі – з гудзиків, а ніс – із клубочка вовни. Він належав вередливій дівчинці, яка інколи його пестила, а іноді кидала на підлогу або ж тягала за делікатні, суконні вушка.

Одного дня Мишко прийняв рішення, найважливіше рішення всього свого життя: утекти від дівчинки. Він скористався метушнею, яка панувала перед Різдом, помітив відчинені двері й опинився на волі.

Мандрував снігом, тупаючи ніжками, щасливий, як ніколи досі. На кожному кроці на нього чекали нові відкриття: вперше побачив дерева, комах, птахів, зірки. Мишко дивився навколо широко розплющеними очима адже все було таке неймовірно гарне.

Настав Святвечір. Вечір, коли всі створіння мусять зробити щось добре. Мишко почув дзвіночки саней. То був північний олень, який біг, тягнучи сани з коробками, загорнутими в кольоровий папір.

Північний олень побачив ведмедика, зупинився й пояснив йому, що заміняє святого Миколая, який уже надто старий і втомлений, щоби пішки мандрувати снігами.

Північний олень сказав, щоби Мишко сідав у сани. Тож Мишко почав їздити містами й селами на чарівних санях. Це саме він клав у кожній оселі іграшку чи якийсь інший подарунок. Йому це приносило втіху.

І ось наші мандрівники дісталися останнього дому – бідної хатинки на краю лісу. Мишко встромив лапку до великого мішка, шукав, перевертав, але нічого не знайшов.

- Оленю! Оленю! У твоєму мішку більше нічого немає!
- Ох! – застогнав зажурений олень.

У хатинці жив хворий хлопчик. Невже він, прокинувшись завтра вранці, нічого не знайде біля свого ліжечка? Олень благально подивився на Мишка своїми прегарними очима. Ведмедик важко зітхнув, глянув навколо, подивився на поля, якими так любив мандрувати на самоті, й на ліс, а потім увійшов до хатинки, щоби зробити свій добрий різдвяний вчинок. Сховався у черевику хворого хлопчика й залишився там аж до ранку.

Ідеї до осмислення та обговорення з дітьми

Ця зворушлива різдвяна історія – про ведмедика Мишка, який зумів втекти від долі неулюбленої та зневаженої іграшки, отримати омріяну свободу, побачити красу довколишнього світу, а потім – прийняв рішення залишитись іграшкою-подарунком у хворого хлопчика, якому на Різдво подарунка не вистачило...

Досвід прочитання-опрацювання з дітьми цієї казки засвідчив надзвичайну чутливість та емоційне сприйняття дошкільнятами змісту та ідеї твору, адже головна ідея – це ідея доброти, співчуття і самопожертви. І якщо перші два поняття ближчі та зрозуміліші дітям,

то останнє – самопожертва – здавалось нам складним для розуміння дітьми. Проте вкотре ми переконались у потужній силі художнього слова, у здатності дітей сприйняти та емоційно пережити зміст твору та разом з вихователем вивести з нього основні смисли. Зупинимось на них.

- 1) **Свято Різдва.** У творі в одній лише фразі згадується передріздвяна метушня, але це вже дає нам можливість розширити пізнавальне поле цієї змістової лінії: суть свята Різдва Христового, традиції підготовки до свята, місце подарунків у святкуванні Різдва, традиції святкування Різдва в Україні. Можна розповісти дітям про традиції святкування у різних країнах світу і обов'язково наголосити на тому, що сенс, смисл Різдва – це народження Ісуса Христа. У контексті твору зупиняємось на тому, що Святому Миколаю подарунки допомагають розвозити ангели, а Санта Клаусу – північний олень. Звісно, що цей напрям – особливий, оскільки пов'язаний з вірою, з християнським світоглядом. Але оскільки ми святкуємо Різдво та включаємо у досвід дітей пов'язані з ним традиції, то і казка, в якій ця тема присутня, доповнить та збагатить емоційний досвід дітей.
- 2) **Подарунки.** Варто обговорити з дітьми зв'язок подарунків та різних свят, а потім зупинитись на різдвяних подарунках у традиціях святкування багатьох народів. Саме з традиціями святкування пов'язані такі особливості: хто дарує подарунки дітям, хто розвозить (приносить) подарунки, які подарунки чекають діти найчастіше та ін. У пізнавальній діяльності доречно запропонувати дітям завдання на кшталт «Підбери подарунок», «Що може бути подарунком» тощо, у художньо-продуктивній – зробити подарунок своїми руками. Стануть у нагоді і робота з асоціативною картою «Подарунок», і завдання логіко-математичного змісту за цією темою. Варто використати і інші, пов'язані з цією темою, художні твори, наприклад, вірш Г.Черінь «лист до Святого Миколая», що спонукатиме до полілогу на тему «Який подарунок найкращий?»
- 3) **Краса світу.** Мандрівка, у яку вирушив Мишко, відкрила перед ним красу довколишнього світу, про яку він і не здогадувався. Логічним є висновок про те, що подорожі приносять нам нові враження, нові відкриття, нові зустрічі, а відтак – почуття радості, здивування, захоплення. Тому не варто боятися подорожей... А реалізація цього змістового напрямку може бути цікавою у різних видах художньо-продуктивної діяльності, яка супроводжується «зануренням» у світ пейзажів зимової тематики і не тільки...
- 4) **Самостійне рішення.** Це – важливий смисловий акцент казки, адже Мишко справді за сюжетом твору двічі приймав важливі і відповідальні рішення, які змінили його життя. Важливо торкнутися і мотивів таких рішень. Адже перший випадок (ведмедик втік від дівчинки, тому що вона поводитися з ним недбало та зневажливо) дає можливість звернутись до досвіду дітей стосовно правил поводження з іграшками, обговорити поняття «улюблена іграшка», скласти «монолог іграшки» або «підслухати розмови іграшок». А друге рішення ведмедика – залишитись у хворого хлопчика як подарунок, втративши таким чином омріяну свободу – підводить дітей до усвідомлення такого поняття, як жертвність, тобто здатність втратити щось дороге для себе заради того, щоб зробити добро іншому. Створення для дітей ситуацій вибору допоможе дошкільнятам вчитись приймати власні рішення: чого я хочу і як вчинити краще?..

5) **Доброта.** Моральний зміст казки очевидний. Саме доброта як риса характеру, як чеснота є головною у Мишка. Причому не лише як співчуття чи жалість, а як здатність на вчинок, що, погодимось, трапляється значно рідше. З дітьми варто обговорити таке: що таке добро? де воно народжується? Добро – це думка чи вчинок? Висновок про те, що добро починається з думки, але має виявитись ще й у певних діях (поспівчувати, розрадити, пожаліти, допомогти, поділитись...) усвідомлюється дітьми на основі цього твору. А ідея «добро живе у серці» може втілитись у творчих роботах, виконаних у різних техніках.

Зрештою, спільна різноспрямована творча робота вихователів та дітей за казкою допоможе зануритись у передсвяткові клопоти, вкотре помилуватись красою світу та в міру можливостей дітей досягнути моральні закони і правила життя. Нехай це стане новим надбанням вашого педагогічного буття!

Розробила Інна Кіндрат, канд. пед. наук